

АФРОПОЛІТАНІЗМ ТА ІМІГРАЦІЯ В РОМАНІ Ч.Нг. ЕДІЧІ «АМЕРИКАНА»

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 2(48)

УДК 821.111(73)

DOI:10.24144/2663-6840/2022.2(48).103–107.

Чернишова С. Афрополітанізм та міграція в романі Ч.Нг. Едічі «Американа»; кількість бібліографічних джерел – 9; мова – українська.

Анотація. У статті проаналізовано роман сучасної нігерійсько-американської письменниці Ч.Нг. Едічі «Американа». Головна увага зосереджена на проблематиці афрополітанізму й імміграції. Романістка осмислює популярний сьогодні в африканських країнах афрополітанізм як популістську форму нової ідентичності чорношкірих, яка не ув'язнена в колоніальному минулому, травми імперського панування, історичній ретроспекції. Прихильники афрополітанізму пропонують образ так званого «нового африканця», який відкритий до світу й почувається його частиною. Проте, як стверджується в романі, світ, особливо багаті західні країни, все ще не готові прийняти цього чужинця. Міграційні закони, расові упередження й чутливість до Іншого змушують зрештою окриленних західними міфами нігерійців повертатися на батьківщину і змінювати її задля кращого майбутнього.

Афрополітанізм, локалізований у контекст імміграції, набуває нового звучання. Молоді нігерійці середнього класу, виховані на читанні британської та американської літератури, американських серіалах та телешоу, мають великі сподівання й вірять в американську мрію. Тобто до початку міграції вони є уособленням того космополітичного світогляду, який сформувався на запереченні етнічного минулого як якогось пережитку і спрямований до відкриття світу. Їхній переїзд до США чи Великої Британії призводить до гіркого усвідомлення того, що, на жаль, на них там ніхто не чекає. Складність продовження візи спонукає їх до нелегальних дій, безправність становища й соціальна несправедливість стають факторами повернення назад.

Єдиним простором для реалізації космополітичної ідентичності стає віртуальний простір, де нема кордонів, паспортного контролю, податкових номерів й інших регуляторних механізмів, які придумані, щоб обмежити свободу іммігранта. Головна героїня роману, Іфемелу, у США стає успішною блогеркою й у своїх дописах критикує расизм сучасних США та політику расової сліпоти. Досягнувши великого успіху, вона наважується відмовитися від успішного бізнесу й розпочати все заново в Нігерії. Там дівчина започатковує новий блог, що має стосунок до реалій життя в рідній країні. Блогерство стає форматом успішної реалізації афрополітанки, яка не імітує західні стандарти і, як інші, не намагається відтворити життя за кордоном у власній країні, а створює свій простір.

Ключові слова: афрополітанізм, імміграція, Ч.Нг. Едічі, «Американа», ідентичність.

Постановка проблеми. Чімаманда Нгозі Едічі (Chimamanda Ngozi Adichie) – сучасна нігерійсько-американська письменниця – належить до плеяди тих чорношкірих митців, які становлять сьогодні нову генерацію, відмінну від таких представників африканської постколоніальної художньої словесності, як Флора Нвапа (Flora Nwapa (1931–1993)), Надін Гордімер (Nadine Gordimer (1923–2014)), Ама Ата Аїду (Ama Ata Aidoo (р.н. 1942)), Бучі Емечета (Buchi Emecheta (р.н. 1944)) та Заянаб Алкалі (Zaynab Alkali (р.н. 1955)). Перу Ч. Н. Едічі належать романи “For Love of Biafra” (1998), “Purple Hibiscus” (2003), “Half of a Yellow Sun” (2006), збірка оповідань “The Thing Around Your Neck” (2009) й есей “We Should All Be Feminists” (2014).

Роман «Американа», опублікований 2013 року, спровокував активну читацьку реакцію та значну кількість наукових рефлексій, які можна згрупувати в кілька проблематичних блоків, а саме: ідентичність іммігранта, мовна ідентичність, критика «пострасової Америки», деконстрування глобалізаційних наративів, расові та етнічні відносини, проблематизація гомогенної колективності чорношкірих, афрополітанська колективна суб'єктність та інші. Роман становить частину дискурсу про сучасні процеси імміграції, увага до яких особливо загострилася в останні 30 років, коли імміграція набула глобальних масштабів.

Наше дослідження сфокусоване на осмисленні конфлікту між афрополітанізмом та імміграцією, який змальований у романі Ч.Нг. Едічі. Йдеться про те, що, з одного боку, сучасна риторика афрополітанізму пропонує ідею про відкриту й інтегровану у світовий контекст ідентичність мешканців різних африканських країн, а з іншого, – міграційні процеси вказують на те, що для іммігрантів зреалізуватися в країнах поселення досить складно, оскільки існують різні регуляторні механізми, запроваджені ще століття тому і спрямовані на самозбереження національної чи етнічної ідентичності держав західного світу.

Аналіз досліджень. З огляду на те, що концепт «афрополітанізм» ще не поширений в українському науковому просторі, пропонуємо аналіз основних робіт, де він найбільш опрацьований. Архітектором афрополітанізму вважають американського романіста з Гани Таїє Селасі [Selasi 2005], який наполягає, що Африка не екзотична й відстала країна. Тому ключовим для нової генерації письменників з Африки є прописування себе і своїх народів у світовий контекст, намагання подолати стереотипні уявлення про провінціалізм і колоніальну травму та вийти нарешті із замкнутого кола постколоніалізму. Уваги заслуговує позиція Грейс Мусілі [Musila 2015], яка відома теоретичними працями про африканську літературу. За визначенням дослідниці, аф-

рополітанська література пропонує європейським чи американським читачам відчуття африканський смак і при цьому самим почуватися не надто алієнованими від зображуваного контексту. Відтак, з одного боку, йдеться про наближення Африки до сприйняття європейського читача, а з іншого, не уникнути тут і її (Африки – С.Ч.) спрощення, що відбувається задля забезпечення комфорту рецепції білого читача. Джеймс Годарп [Hodapp 2020] у вступі до колективної монографії «Афрополітанська література як світова література» наголошує, що сучасна художня словесність вихідців із різних африканських країн не переймається питаннями «відписування» імперії, проблемами колоніалізму та його наслідків, а спрямована в майбутнє, зосереджена на осмисленні ролі й значенні Африки та її культури в планетарному масштабі. Подібно і Лара Меккаві [MekkaWi 2020] стверджує, що поєднання двох слів Африка й космополітизм створюють «новий простір для африканських письменників, який виходить за межі фіксованого нарративного модусу і формульної політичної риторики» [MekkaWi 2020, р. 203].

Важлива проблема космополітизму в африканському контексті стосується колоніального минулого; наполягання на його забутті й стиранні з пам'яті залишає історичну травму неопрацьованою, і, відповідно, чутливою для більшості колективностей та окремих індивідуумів. Водночас спадщина колоніалізму стає своєрідною пасткою для митців, які не можуть вийти за межі її риторики й диктатури. Ствердження африканського як частини світового призводить до потреби забуття й почасти уникання реального стану речей: «Це спосіб буття у світі, що вимагає заперечення будь-якого формату ідентичності жертви, але це зовсім не значить, що нема усвідомлення того, що несправедливість і жорстокість світу все ще існують на цьому континенті» [Mbembe 2007, р. 30].

Сімон Гіканді пояснює, що афрополітанська література зосереджена на подоланні традиційного стану афро-песимізму, прив'язці до минулого, безпросвітності африканського життя, що безнадійно політично й економічно корумповане [Gikandi 2011, р. 9]. Цей модус художнього вираження не має своїм пріоритетом подолання расизму чи боротьбу з ним, а натомість акцентує органічне поєднання приналежності африканської культури й ідентичності до світових процесів. Африка – це не «серце темряви», як назвав її Дж. Конрад, а частина світової політичної, економічної й культурної динаміки. Політолог Ачіллі Мбембе наголошує, що афрополітанізм «це – спосіб буття у світі, який заперечує розуміння самості як жертви» [Mbembe 2007, р. 29].

Очевидно, що як ідеологія афрополітанізм знає критики з боку тих, хто вважає її наслідуванням ідей Воле Шойнки про універсальну природу африканської літератури, що виходить за географічні межі нації, національних кордонів та етнічних чи релігійних розмежувань. Із приводу цього Дж. Годарп пише: «Він (афрополітанізм – С.Ч.) акцентує позитивістське, експансивне і обнадійливе святкування всього африканського, і водночас

уникає таких політичних тем, як вибори, корупція, неокolonіалізм, видобування корисних копалин, що використовуються для політичних маніпуляцій. Він не заперечує існування усіляких недуг в африканських спільнотах, але підкреслює ті риси африканської суб'єктності, що ігнорувалися до цього часу» [Hodapp 2020, р. 5–6].

Частково афрополітанізм критикують за те, що його представники мало зосереджені на гіркій реальності африканських країн, за його елітарність і космополітизм. Легко стверджувати про африканця світу, зазначають критики афрополітанізму, якщо кордони, митниці й бідність не стають вам на перепоні. Проте, що казати тим мільйонам африканців, які через відсутність візи в паспорті й грошей змушені залишатися в межах своєї країни. Світ для них і далі закритий, а подорожі радше омріяні, аніж реальні. Привілей мобільності доступний лише багатим, а отже, і космополітизм теж. Крім того, Л. Меккаві підкреслює, що стверджувати, що африканці почувуються усюди, як вдома, – це знехтувати їхнім постійним станом «невизначеності», який змушує їх бути вічними «невизначеними мешканцями», «непевними у тому, як жити у світі як африканці» [MekkaWi 2020, р. 206]. Бути у світі зовсім не те саме, що почуватися в ньому, як вдома. Почуття дому формуються з часом і залежать не лише від самого індивідуума, а й від навколишніх значимих Інших.

Мета статті. У цій статті увага зосереджена на риторичі афрополітанізму, який, на нашу думку, критикується Ч.Нг. Едічі як елітарний. Реалії міграції, що змальовані в романі «Американа», а також повернення головних персонажів до Нігерії після життя у Великій Британії чи США, спонукають до думки про те, що іммігрантський досвід спричинює розчарування в західних демократіях й усвідомлення їхніх декларованих, але незреалізованих принципів. Крім того, зворотна міграція увиразнює наслідки глобалізації й викликає критичне ставлення до сліпого наслідування західних стандартів.

Завдання. Дослідження спрямоване на виявлення в романі «Американа» критики афрополітанізму як популістської ідеології, що насправді не відображає дійсності як іммігрантського життя, так і глобалізаційних реалій загалом.

Методи та методика дослідження. У статті використано метод аналізу та синтезу для характеристики теоретичних праць із афрополітанізму. Метод прискіпливого читання й герменевтичний метод застосовано для виявлення ознак проблематики афрополітанізму в романі Ч.Нг. Едічі. Крім того, залучено також контекстуальний, пообразний, проблемно-тематичний та композиційний методи для характеристики різних рівнів твору.

Виклад основного матеріалу. Проблемно-тематичний пласт роману Ч.Нг. Едічі «Американа» пов'язаний серед іншого з такими художніми текстами про міграцію, як Ібі Зобой «Американська вулиця», Мохсін Хамід «Названий фундаменталістом», Діна Найері «Притулок» чи Луїз Альберто Урреа «До прекрасної Півночі». Проблематика цих

творів сигналізує, зосібна, про сучасний поворот у традиції міграційного роману, який, з одного боку, полягає у відмові від успішної історії мігранта в країні поселення, а з іншого, – не розвиває й не пропагує образ бідного шукача кращої долі. Натомість часто маємо повернення мігрантів до рідного краю, де вони стають рушійними суспільних змін або ж інтегрують досвід, набутий за кордоном, у процеси життя своєї країни. Така ситуація змальована в романі «Американа». Сама Ч.Нг. Едічі акцентує: «Думаю, що міграційна історія, яку я описала, відрізняється від тих, що досить популярні, коли йдеться про Африку. Вам відомі ці розповіді про війну чи бідність, які примушують людей утікати. Я ж хотіла написати про інший тип імміграції, про той, який знаю сама. Про людей середнього класу, які покидають не спалені села, а про тих, які мають відносно забезпечене життя, але шукають, як б сказала, кращого шансу у житті, прагнуть чогось більшого, гадають, що десь таки краще. Для мого покоління це – США, і, думаю, що це характерно для більшості країн світу. Америка уособлює величезну культурну владу» [Rezaie 2021, p. 103].

Змалювання життя іммігрантів з африканського континенту і їхнього розчарування Заходом об'єднує твір Ч.Нг. Едічі з іншими художніми текстами на цю ж тему (Ike Oguine "A Squatter's Tale", Okay Ndibe "Foreign Gods", Imbolo Mbue "Behold the Dreamers", NoViolet Bulawayo "We Need New Names", Sefi Atta "A Bit of Difference", Teju Cole "Open City"). А. Резай (Rezaie) підкреслює, що роман Ч.Нг. Едічі наголошує на процесах культурної та психологічної фрустрації, які властиві для більшості не-західних іммігрантів незалежно від їхнього статусу чи класу. Фрустрація горизонту сподівань, когнітивна криза зумовлені розривом між уявленнями про західний світ і його реальністю. Як слушно стверджує А. Резай [Rezaie 2021], «Американа» – це роман про глибоке розчарування в західному світі, розвінчання міфу про омріяну свободу й щастя де-інде, але не на своїй землі.

Сюжет роману зосереджений на долі двох молодих людей, дівчини Іфемелу та хлопця Обінзі, які вирішили покинути Нігерію, бо зросли серед міфів про те, що в далекій Америці чи у Великій Британії життя комфортніше та щасливіше, аніж у них на батьківщині. Молоді нігерійці, які формувалися на американських фільмах і телевізійних шоу та з дитинства вірили, що з легкістю зможуть жити в США і почуватися там, як вдома, після переїзду до Нового світу переживають когнітивний дисонанс. Їхня космополітична ідентичність стикається з реаліями, до яких вони не готові.

Поштовхом до переїзду з Нігерії до США чи Великої Британії стало безрадісне й безперспективне майбутнє. Однак для тих, хто не знає про життя в політично корумпованій і економічно відсталій країні, бажання переїхати на Захід видається егоїстичним жестом. Так, для однієї з персонажів роману потреба переїзду з Нігерії незрозуміла: «Алекса й інші гості, можливо, навіть Джорджіана, могли зрозуміти втечу з країни через війну, того нещас-

тя, що руйнує людські душі, але складно пояснити утечу через гнітючу летаргію безвихідності. Вони не могли досягнути, чому такі люди, як він (Обінзі – С.Ч.), які зросли в добрі, але з нав'язливим комплексом невдоволеності, що примушував їх від народження шукати кращого місця для життя, з непереконливими переконаннями, що життя буває десь, але не тут, були змушені тепер вдаватися до небезпечних вчинків, нелегальних дій не тому, що голодували, зазнавали насильства чи змушені були втікати зі спалених сіл, а тому, що прагнули мати вибір і стабільність» [Adichie 2013, p. 341]. У цій рефлексії розкривається ще одна, не надто поширена в попередні два століття, причина міграції – пошук простору для самореалізації та широких можливостей. Сьогодні, окрім політичного чи економічного фактора переміщення людей, окреслюються такі його імпульси, як прагнення до стабільності та відкриття нових способів буття у світі, що не обмежують свободу. Однак досить часто повернення до покинутого краю засвідчує те, що такі прагнення угрунтовані на ілюзіях і стереотипах про далекі кращі краї.

Готовність до космополітичного сприйняття світу обмежується реаліями кордонів та регуляторними механізмами імміграції. Цей момент особливо вочевиднюється на прикладі одного з головних персонажів роману «Американа» – молодого хлопця Обінзі. Після того, як закінчився термін його британської візи, він стає нелегальним іммігрантом без будь-яких прав. Як зазначає з цього приводу Дж. Годарп, існує різниця між бути африканцем і бути жителем світу. Попри те, що ментальність Обінзі «космополітична, його національність не дає йому змоги вільно пересуватися по світу. Одні країни відкриті для нього, а інші ж – ні» [Hodapp 2020, p. 211].

Водночас у романі «Американа» маємо й інший аспект космополітичного світовідчуття, зав'язаний не на свободі фізичного переміщення, а на власне ментальності. Іфемелу й Обінзі досягають успіху в Нігерії тому, що готові змінюватися й знаходити нові можливості для себе в рідній країні. При цьому вони використовують досвід, який набули за кордоном. Рух вперед і непогамована переконаність у тому, що й у своїй країні можна знайти спосіб для самореалізації, визначають їхню космополітичну природу. У такому контексті йдеться не про подорожі без кордонів, а про відкритість до світу, до нового досвіду, до нових шляхів ведення бізнесу й до нового формату спілкування.

Саме відкритість, готовність визнавати відмінність і не жити за формулами складає основу космополітичного світовідчуття, навіть якщо фізичні кордони залишаються нездоланою реальністю. Із цього приводу С'юзан Гехрманн пише про інший тип мобільності, цифровий, «який охоплює швидке поширення ідей чи образів через кіберпростір, що характеризує структуру і сукупність афрополітанських стилів життя і культурного виробництва» [Gehrmann 2016, p. 61]. Свідченням такого нового буття у світі є діяльність Іфемелу як блогерки. Популярність блогів, де висвітлюються й критикуються різні проблеми нігерійського життя, засвід-

чують швидко поширення нових технологій як в Африці, так і в інших частинах світу незалежно від наявності фізичних кордонів. Таким чином, бути афрополітанцем – це «постійно децентруватися, змінюватися, освоювати нові виміри ідентичності, щоб насправді стати людиною світу» [Hodapp 2020, p. 212]. Цифровізація інформації відіграє в цьому процесі основну роль.

Життєві долі двох головних персонажів, Іфемелу та Обінзі, є прикладами формування нової індивідуальності представників не-західного світу, в основі якої лежить критичне ставлення до міфів про Захід та усвідомлення потреби фізичного й духовного зв'язку з батьківщиною. Як підсумовує основну думку твору А. Резай, «для того, щоб повернутися до Нігерії з кращим розумінням себе і своєї культурної ідентичності, Іфемелу мусить пережити й перестраждати американські реалії культурної та расової відмінності. Власне в Америці вона поступово осягає свою ідентичність і розуміє негативні впливи засвоєного нею євроцентризму на неї та її культуру» [Rezaie 2021, p. 106]. Процес повернення дає можливість персонажам оцінити й переоцінити своє життя за кордоном, а також свіжим оком поглянути на Нігерію, що стрімко змінюється під впливом глобалізації.

Дослідниця Тайє Селазі [Selasie 2005] називає головних персонажів роману «афрополітани», тобто представники постнаціонального африканського середнього класу, які зорієнтовані на західні стандарти: «‘дім’ для них має багато значень: це місце, звідки походять їхні батьки; місце, куди вони їздять на вакації; місце, куди вони ходили в школу; місце, де вони зустрічають старих друзів; місце, де вони живуть (чи мешкають цього року). Подібно до тих багатьох молодих африканців, які працюють і проживають у містах по всьому світу, вони не належать до певного географічного простору, але почувуються всюди, як вдома» [Selasie 2005]. Після повернення на свою землю персонажі роману Ч.Нг. Едічі по-іншому сприймають реальність. Іфемелу відчувається чужинкою в Нігерії після того, як прожила тринадцять років у США. Її подружка називає її «американка», тобто та, яка «дивиться на все очима американки» [Adichie 2013, p. 476]. У рідному краї дівчина відчувається іншою, аж поки не розпочинає прибутковий бізнес й обживає власний будинок. Поняття дому імплікує приналежність: політичну, економічну та соціальну. Мігранти чи туристи, біженці чи подорожні не можуть досягти внутрішнього комфорту дому, бо реалії життя (паспорт, віза, право голосу, доступ до освіти та ін.) завжди нагадуватимуть їм про те, що вони чужинці. Відтак

говорити про космополітизм у часи, коли існують кордони й межі, досить складно.

У романі «Американка» змальована важлива деталь стратифікації нігерійського населення, а саме: поділ на тих, хто повернувся жити до Нігерії після того, як деякий час провів у США або Великій Британії. Їх називають «негрополітани» і вони мають свій закритий клуб. Іфемелу зустрічає там молодих людей, які скаржаться на відсутність певних товарів, послуг і зручностей, що вони мали за кордоном. «Поверненці» вихваляються своїм навчанням у Гарварді чи Йелі, своїм життям у Новому світі, за яке вони тримаються і яке намагаються відтворити в себе вдома. Ці афрополітани не стільки космополіти, як ті, які видають себе за них. Їхнє прославлення американського життя і вдавано позірне поцінування давньої культури своєї країни в значають особливості того типу ідентичності, що спочатку була сформована на фальшивих образах американського добробуту, а потім, із відродженням націоналістичних рухів, намагалася поєднати два симулякри: американську мрію та понівечену колоніалізмом автентичну культуру. Проте виявилось, що перша фікція породила розчарування, яке залишилося невизнаним навіть для тих, хто був нею обдурений, а національна традиція, апропрійована масовою культурою, стала кітчем.

Висновки. Роман сучасної нігерійсько-американської письменниці Ч.Нг. Едічі «Американка» представляє нове покоління не лише нігерійського письменства, а й новий поворот у міграційному романі *per se*. У центрі уваги твору долі нігерійських іммігрантів, які виховані на американських телевізійних шоу та фільмах, добре володіють англійською мовою й готові стати «африканцями світу». Проте реалії їхнього життя в західних країнах (США та Великій Британії) різко обмежують їхні прагнення належати до глобальної спільноти. Колір шкіри, відсутність дозвільних документів на проживання, конкуренція за місце праці примушують їх зрештою визнати, що популяризований афрополітанізм – це радше фальшивка, що замасковує реальне становище іммігранта. Однак їхнє життя за кордоном не минає дарма, вони повертаються в Нігерію, щоб розвивати свою країну з допомогою набутого досвіду. Повернення іммігранта не означає його фіаско в країні поселення, а переоцінку ситуації та реінтеграцію в рідну спільноту. Афрополітанізм можливий лише у віртуальному просторі, де не діє митний контроль і паспортна система. Цей альтернативний простір і є простором для реалізації чорношкірих космополітів, які готові до діалогу, але світ усе ще зволікає.

References

1. Adichie Ch.Ng. (2013) *Americanah*. New York: Random House. 588 p. [in English].
2. Gehrman S. (2016). "Cosmopolitanism with African roots. Afropolitanism's ambivalent mobilities". *Journal of African Cultural Studies*. 28.1. P. 61–72 [in English].
3. Gikandi S. (2011) Foreword. *Negotiating Afropolitanism Essays on Borders and Spaces in Contemporary African Literature and Folklore*. Rodopi. P. 9–11 [in English].
4. Hodapp J. (2020) Introduction: Africa and the Rest. In J. Hodapp (Ed.). *Afropolitan Literature as World Literature*. New York: Bloomsbury Academic. P.1–12 [in English].

5. Mbembe A. (2007) "Afropolitanism." In S. Njami & L. Durán (Eds.). *Africa Remix: Contemporary Art of a Continent*. Johannesburg: Johannesburg Art Gallery. P. 26–30 [in English].
6. Mekkawi L.E. (2020) The Hesitant Local: The Global Citizens of Open City and Americanah. In J. Hodapp (Ed.). *Afropolitan Literature as World Literature*. New York: Bloomsbury Academic. P. 203–218 [in English].
7. Musila Gr. (2015) "Part-Time Africans, Euroropolitans and 'Africa-lite'". *Journal of African Cultural Studies*. 28(1). P. 109–113 [in English].
8. Rezaie A. (2021) "I discovered race in America and it fascinated me": Alienation, Exile and the Discovery of Cultures in Chimamanda Ngozi Adichie's *Americanah*. *American Studies in Scandinavia*. 53(2). P. 101–126. <https://doi.org/10.22439/asca.v53i2.6393> [in English].
9. Selasi T. (2005) "Bye-Bye Babar." *The LIP*. The LIP Magazine, March 23. Режим доступу: <http://thelip.robertsharp.co.uk/?p=76> [in English].

AFROPOLITANISM AND IMMIGRATION IN CH. NG. ADICHIE'S NOVEL "AMERICANAH"

Abstract. The article analyzes the novel of the contemporary Nigerian-American writer Ch. Ng. Adichie "Americanah". The main focus is on the problematization of Afropolitanism and immigration. The novelist considers Afropolitanism, a populist form of a new black identity that is not imprisoned in the colonial past, in the trauma of imperial rule, or in historical retrospection. Instead, supporters of Afropolitanism offer an image of the so-called «new African», who is open to the world and feels part of it. However, as the novel's plot develops, the world, especially the rich Western countries, is still not ready to accept this foreigner. Migration laws, racial prejudices and sensitivity to the Other eventually force Nigerians who grew up on Western myths to return to their homeland and change it for a better future.

Afropolitanism, localized in the context of immigration, acquires a new meaning. Young middle-class Nigerians, brought up on reading British and American literature, American serials and television shows, have high hopes about living in the U.S. and believe in the American dream. They are the personification of that cosmopolitan worldview, which was formed on the denial of the ethnic past, as a kind of relic, and is aimed at opening up the world. Nevertheless, their move to the USA or Great Britain leads to the bitter realization that, unfortunately, no one is waiting for them there. The difficulty of extending a visa prompts them to take illegal actions, the lawlessness of their position and social injustice become the main factors for their return.

The only space for the realization of a cosmopolitan identity is a virtual space where there are no borders, passport control, social security numbers and other regulatory mechanisms that are invented to limit the freedom of the immigrant. The main character of the novel, Ifemelu, becomes a successful blogger in the USA and criticizes the racism and the politics of racial blindness in her posts. Having achieved great success, she dares to abandon her successful business and start all over again in Nigeria. There, she creates a new blog related to the realities of life in her native country. Blogging becomes a format for the successful realization of an Afropolitan woman who does not imitate Western standards and, like others, does not try to recreate life abroad in her own country, but creates her own space.

Keywords: Afropolitanism, immigration, Ch. Ng. Adichie, "Americanah", identity.

© Чернишова С., 2022 р.

Світлана Чернишова – кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри теорії та історії світової літератури Київського національного лінгвістичного університету, Київ, Україна; sveta.chernyshova@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-0284-2001>

Svitlana Chernyshova – Candidate of Philology, Associate Professor, Doctoral Student of the Department of Theory and History of World Literature, Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine; sveta.chernyshova@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-0284-2001>